C/2025/667
10.2.2025

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 21 januari 2025

om godkännande av Irlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan

(C/2025/667)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR UTFÄRDAT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121,

med beaktande av förordning (EU) 2024/1263, särskilt artikel 17,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

(1) EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning trädde i kraft den 30 april 2024. De centrala delarna av EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning utgörs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning ([1]), tillsammans med den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott ([2]), och det ändrade rådsdirektivet 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk ([3]). Syftet med ramverket är att främja sunda och hållbara offentliga finanser och en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar samt förhindra alltför stora offentliga underskott. Ramverket främjar också nationellt ägarskap och har en större medelfristig inriktning, i kombination med ett mer effektivt och enhetligt säkerställande av regelefterlevnad.

(2) I centrum för det nya ramverket för ekonomisk styrning står de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer som medlemsstaterna lämnar in till rådet och kommissionen. Planerna ska uppfylla två mål: dels i) bland annat säkerställa att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut följer en sannolikt nedåtgående bana eller ligger kvar på en sund nivå och att det offentliga underskottet minskas till, och ligger kvar på, en nivå under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt och dels ii) säkerställa ett genomförande av reformer och investeringar som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och hantera EU:s gemensamma prioriteringar. Varje plan ska därför innehålla ett medelfristigt åtagande om en nettoutgiftsbana ([4]) som i praktiken fastställer en budgetrestriktion under planens löptid, dvs. fyra eller fem år (beroende på valperiodens normala längd i medlemsstaten). Planen bör dessutom redogöra för hur den berörda medlemsstaten kommer att säkerställa det faktiska genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna (inbegripet, i tillämpliga fall, utmaningar i samband med förfarandet vid makroekonomiska obalanser) och hur medlemsstaten kommer att svara mot unionens gemensamma prioriteringar. Perioden för finanspolitisk anpassning löper över fyra år och kan förlängas med upp till tre år om medlemsstaten åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar som uppfyller kriterierna i förordning (EU) 2024/1263.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) 2024/1263, dvs. offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

(3) När planen har lämnats in ska kommissionen bedöma om den uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

(4) Rådet ska därefter, på kommissionens rekommendation, anta en rekommendation för att ange den berörda medlemsstatens nettoutgiftsbana och, i tillämpliga fall, godkänna de reform- och investeringsåtaganden som ligger till grund för en förlängning av perioden för finanspolitisk anpassning.

ÖVERVÄGANDEN RÖRANDE IRLANDS NATIONELLA MEDELFRISTIGA FINANS- OCH STRUKTURPOLITISKA PLAN

(5) Den 15 oktober 2024 lämnade Irland in sin nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan till rådet och kommissionen. Det skedde sedan en förlängning av den tidsfrist som anges i artikel 36 i förordning (EU) 2024/1263 överenskommits med kommissionen med anledning av de skäl som Irland uppgett.

Förfarande före inlämnande av planen

(6) Irland hade rätt att få teknisk information, men begärde inte detta. Den 21 juni 2024 tillhandahöll kommissionen Irland de viktigaste ursprungliga förhållanden och underliggande antaganden som används i kommissionens ramverk för medelfristiga prognoser för den offentliga skuldsättningen ([5]) som avses i skäl 25 i förordning (EU) 2024/1263, och offentliggjorde dem den 15 oktober 2024 ([6]).

(7) Irland och kommissionen förde i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) 2024/1263 en teknisk dialog i september 2024. Dialogen handlade främst om den nettoutgiftsbana som Irland förutser och dess underliggande antaganden (särskilt den potentiella BNP-tillväxten och stock-/flödesjusteringar), samt om de reformer och investeringar som planeras för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen och svara mot unionens gemensamma prioriteringar om en rättvis grön och digital omställning, social och ekonomisk resiliens, energitrygghet och uppbyggnad av försvarsförmågor.

(8) Enligt uppgifter i Irlands plan genomförde landet i maj 2024, i enlighet med artiklarna 11.3 och 36.1 c i förordning (EU) 2024/1263, en samrådsprocess med civilsamhället, arbetsmarknadens parter, regionala myndigheter och andra relevanta intressenter. Enligt uppgifter i Irlands plan stod regeringen värd för National Economic Dialogue (NED), ett årligt evenemang som utgör ett forum där berörda parter kan föra samtal med regeringen om ekonomiska och sociala prioriteringar. Diskussionerna vid NED 2024 inbegrep ett fokus på medellång sikt inom ramen för regeringens skyldigheter enligt EU:s reviderade finanspolitiska ramverk.

(9) Irlands finanspolitiska rådgivande nämnd (*Irish Fiscal Advisory Council*, IFAC) har avgett ett yttrande om den makroekonomiska prognos och de makroekonomiska antaganden som ligger till grund för den fleråriga nettoutgiftsbanan ([7]). De makroekonomiska prognoser som ligger till grund för den nationella budgeten för 2025 godkändes av IFAC den 23 september 2024, eftersom IFAC ansåg att prognoserna låg inom ett intervall som möjliggjorde ett godkännande. IFAC anser att dess godkännande kommer vid en tidpunkt då ekonomin presterar över sin potentiella nivå och det finns risker kopplade till kapacitetsbegränsningar på den inhemska marknaden.

Andra relaterade processer

(10) Den 15 oktober 2024 överlämnade Irland sitt utkast till budgetplan för år 2025. Kommissionen antog ett yttrande om utkastet till budgetplan den 26 november 2024 ([8]).

(11) Den 21 oktober 2024 riktade rådet ett antal landsspecifika rekommendationer till Irland inom ramen för den europeiska planeringsterminen ([9]).

([5]) De viktigaste ursprungliga förhållandena och underliggande antagandena är förenliga med den metod som beskrivs i kommissionens *Debt Sustainability Monitor 2023* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). De utgår från Europeiska kommissionens vårprognos 2024 och en medelfristig förlängning av denna prognos fram till 2033, och BNP-tillväxten och åldrandekostnader på lång sikt överensstämmer med uppgifterna i kommissionens och rådets gemensamma åldranderapport från 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#ireland

([7]) De makroekonomiska prognoserna i budgeten för 2025 omfattar åren 2024–2030.

([8]) Kommissionens yttrande om Irlands utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9056 final.

([9]) Rådets rekommendation av den 21 oktober 2024 om Irlands ekonomiska politik, budgetpolitik, sysselsättningspolitik och strukturpolitik.

SAMMANFATTNING AV PLANEN OCH KOMMISSIONENS BEDÖMNING

(12) Kommissionen gjorde på grundval av artikel 16 i förordning (EU) 2024/1263 följande bedömning av planen:

Bakgrund: makroekonomiska och offentligfinansiella förhållanden och utsikter

(13) Den ekonomiska aktiviteten i Irland minskade med 5,5 % 2023 till följd av minskad nettoexport, främst i specifika sektorer som domineras av multinationella företag, medan den inhemska ekonomin var fortsatt stark. Enligt kommissionens höstprognos 2024 förväntas ekonomin krympa med 0,5 % 2024 till följd av pågående volatilitet i sektorer som domineras av multinationella företag. Under 2025 förväntas BNP i fasta priser öka med 4,0 % tack vare av en stark inhemsk ekonomi och fortsatt exporttillväxt. Under 2026 förväntas BNP i fasta priser öka med 3,6 % eftersom den inhemska efterfrågan och exporten fortsätter att bidra positivt till tillväxten. Under prognosperioden (2024–2026) förväntas den potentiella BNP-tillväxten i Irland öka marginellt från 2,6 % 2024 till 2,9 % 2025, följt av en smärre nedgång 2026 till 2,7 %. Detta beror på en gradvis minskad arbetskraft och en uppgång i kapitalackumuleringen efter en nedgång 2024. Arbetslösheten uppgick till 4,3 % 2023 och beräknas av kommissionen uppgå till 4,4 % 2024, 4,4 % 2025 och 4,5 % 2026. Inflationen (BNP-deflatorn) beräknas sjunka från 3,6 % 2023 till 3,3 % 2024 och nå 2,1 % 2025 och 1,7 % 2026.

(14) När det gäller den offentligfinansiella utvecklingen uppgick Irlands offentliga överskott 2023 till 1,5 % av BNP. Enligt kommissionens höstprognos 2024 kommer det att uppgå till 4,4 % av BNP 2024, minska till 1,4 % av BNP 2025 och, vid oförändrad politik, uppgå till 1,3 % 2026. I kommissionens höstprognos 2024 beaktas det budgetförslag för 2025 som Irlands regering överlämnade till parlamentet i oktober. Den offentliga skulden uppgick i slutet av 2023 till 43,3 % av BNP. Enligt kommissionens höstprognos 2024 förväntas skuldkvoten minska till 41,6 % av BNP i slutet av 2024. Den beräknas minska till 38,3 % av BNP i slutet av 2025 och till 36,8 % i slutet av 2026. Kommissionens prognos för de offentliga finanserna beaktar bara politiska åtaganden i de medelfristiga planerna om de underbyggs av specificerade konkreta politiska åtgärder som är trovärdigt aviserade och tillräckligt detaljerade.

Nettoutgiftsbana och huvudsakliga makroekonomiska antaganden i planen

(15) Irlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan omfattar perioden 2025–2029 och visar en finanspolitisk anpassning över fyra år.

(16) Planen innehåller all information som krävs enligt artikel 13 i förordning (EU) 2024/1263.

(17) I planen åtar sig landet att följa den nettoutgiftsbana som anges i tabell 1, vilket motsvarar en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 5,3 % under åren 2025–2029. Nettoutgiftsbanan i planen uppges leda till ett strukturellt primärsaldo på 2,3 % av BNP i slutet av anpassningsperioden (2028). I planen antas den potentiella BNP-tillväxten gradvis minska från 3,1 % 2024 till 2,8 % 2027 innan den ökar till 3,6 % 2028. I planen förväntas dessutom tillväxttakten för BNP-deflatorn minska från 3,2 % 2024 till 2,1 % 2025 och därefter ligga kvar på den nivån fram till 2028.

Tabell 1: Nettoutgiftsbana och huvudsakliga antaganden i Irlands plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Genomsnitt under planens giltighetstid 2025–2029	Genomsnitt under anpassnings-perioden 2025–2028
Nettoutgiftsökning (årlig i %)	9,8	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7	5,3	5,5
Nettoutgiftsökning (kumulativ, i %, med 2023 som basår)	9,8	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Potentiell BNP-tillväxt (%)	3,1	3,2	2,9	2,8	3,6	3,5	3,2	3,1

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Genomsnitt under planens giltighetstid 2025–2029	Genomsnitt under anpassnings-perioden 2025–2028
Inflation (tillväxt i BNP-deflatorn) (%)	3,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1

Källa: Irlands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan samt kommissionens beräkningar.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för den offentliga skulden

(18) Om nettoutgiftsbanan i planen och de underliggande antagandena materialiseras kommer enligt planen den offentliga skulden att minska gradvis från 41,4 % av BNP 2024 till 34,0 % i slutet av anpassningsperioden (2028), såsom framgår av följande tabell. Enligt planen förväntas skuldkvoten fortsätta att minska till betydligt under 60 % av BNP på medellång sikt (dvs. fram till 2038) efter anpassningen och uppgå till 18,8 % av BNP 2038.

Tabell 2: Utveckling för offentlig skuld och offentligt saldo i Irlands plan

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Offentlig skuld (% av BNP)	43,4	41,4	37,9	36	34,8	34	33,1	18,8
Offentligt saldo (% av BNP)	1,6	4,5	1,7	1,4	1,1	1,6	1,5	0,6

Källa: Irlands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan.

Enligt planen skulle den offentliga skulden alltså ligga kvar under fördragets referensvärde på 60 % av BNP på medellång sikt. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på skulden som anges i artikel 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för det offentliga saldot

(19) Baserat på planens nettoutgiftsbana och antaganden skulle överskottet i de offentliga finanserna uppgå till 1,7 % av BNP 2025, minska till 1,4 % 2026 och 1,1 % 2027 och öka till 1,6 % 2028. Enligt planen skulle det offentliga saldot i slutet av anpassningsperioden (2028) alltså inte överstiga referensvärdet på 3 % av BNP. Under tio år efter anpassningsperioden (dvs. fram till 2038) skulle det offentliga underskottet dessutom inte överstiga 3 % av BNP. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på underskottet som anges i artikel 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Makroekonomiska antaganden i planen

(20) Planen är baserad på ett antal antaganden som avviker från de antaganden som kommissionen översände till Irland den 21 juni 2024. I planen används i synnerhet olika antaganden när det gäller åtta variabler, närmare bestämt utgångspunkten (det strukturella primärsaldot 2024), potentiell BNP-tillväxt, tillväxt i BNP-deflatorn, real BNP-tillväxt, nominell implicit ränta, stock-/flödesjusteringar, engångsåtgärder och utjämning av produktionsgapet. Dessutom avviker planen från antagandet om en ”oförändrad finanspolitik” efter anpassningsperioden genom att anta en ytterligare dekonsolidering av de offentliga finanserna under åren 2029 och 2030. En bedömning av dessa skillnader i antaganden anges nedan. De skillnader i antaganden som har den mest betydande effekten på den

genomsnittliga nettoutgiftsökningen anges nedan tillsammans med en bedömning av varje enskild skillnad.

(21) I planen antas ett högre strukturellt primärsaldo för 2024, nämligen ett överskott på 3,7 % av BNP, medan kommissionen våren 2024 förväntade sig ett överskott på 2,5 % av BNP. Denna reviderade offentligfinansiella ställning och därav följande uppdaterade makroekonomiska förhållanden för 2024 i planen återspeglar mer aktuella uppgifter som inte fanns tillgängliga i våras. Detta ligger i linje med kommissionens höstprognos 2024. Denna skillnad anses därför vara vederbörligen motiverad. Beaktat för sig innebär antagandet en högre gräns för den genomsnittliga nettoutgiftsökningen under anpassningsperioden jämfört med kommissionens antaganden.

— Den potentiella BNP-tillväxten under planens löptid är i genomsnitt 0,3 procentenheter lägre än kommissionens antaganden som delades den 21 juni 2024. Detta beror på mer aktuella utfallsdata än våren 2024, baserade på EU:s gemensamt överenskomna metod. Dessutom antas i planen att den reala BNP-tillväxten är lägre och att produktionsgapet kommer att minska tidigare än i kommissionens antaganden. Enligt kommissionens metod skulle den finanspolitiska expansionen i den irländska planen leda till större multiplikatoreffekter på den reala BNP-tillväxten och produktionsgapet skulle överbryggas fram till 2033, samtidigt som det enligt planen skulle överbryggas redan 2030. Följaktligen anses dessa antaganden vara försiktiga och därför vederbörligen motiverade. Tillsammans bidrar de till en lägre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens anpassningsperiod än enligt kommissionens antaganden.

— I planen antas tillväxten i BNP-deflatorn under planens löptid vara i genomsnitt 0,1 procentenheter högre än kommissionens antaganden. Detta beror på mer aktuella utfallsdata än våren 2024. Detta antagande anses därför vara vederbörligen motiverat. Beaktat för sig bidrar detta till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens anpassningsperiod än enligt kommissionens antaganden.

— I planen antas att stock-/flödesjusteringarna är högre än enligt kommissionens antaganden på grund av inrättandet av nya sparfonder. Det mindre gynnsamma antagandet i planen kan förklaras av att planen förlitar sig på nyare uppgifter. Detta antagande anses därför vara vederbörligen motiverat.

De resterande skillnaderna har inte någon betydande inverkan på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen jämfört med kommissionens antaganden. Sammantaget bidrar alla skillnader i antaganden överlag till en teoretiskt högre genomsnittlig nettoutgiftsökning än vad som krävs för att efterleva gällande finanspolitiska regler baserat på kommissionens antaganden våren 2024. I sin plan åtar sig dock Irland att följa en nettoutgiftsbana som är lägre än detta teoretiska tak och också lägre än vad som krävs för att efterleva de finanspolitiska reglerna enligt kommissionens antaganden. Kommissionen kommer att beakta denna bedömning av antagandena i planen i framtida bedömningar av efterlevnaden av nettoutgiftsbanan.

Finanspolitisk strategi i planen

(22) Enligt den vägledande finanspolitiska strategin i planen kommer åtagandena om nettoutgifter främst att infrias genom tillhandahållande av ytterligare offentliga tjänster för att tillgodose behoven hos en snabbt växande befolkning. Irland kommer dessutom att finansiera tillskott till det offentliga kapitalet genom att höja investeringsnivån i den offentliga sektorn. Slutligen har Irland inrättat två långsiktiga sparformer eftersom en stor andel av bolagsskatten beräknas vara ”extraordinär” till sin natur. Prognoserna för saldot i de offentliga finanserna visar på ihållande offentliga överskott, men strategin är inriktad på utgiftssidan på grund av de ”extraordinära” intäkternas betydande inverkan på det samlade saldot. Specificeringen av de politiska åtgärder som ska antas måste bekräftas eller justeras och kvantifieras i de årliga budgetarna. I utkastet till budgetplan för 2025 specificeras dessutom de politiska åtgärder genom vilka nettoutgiftsåtagandet för 2025 kommer att infrias ([10]).

([10]) Se kommissionens yttrande om Irlands utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9056 final.

Reform- och investeringsavsikter i planen som bidrar till att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen och som svarar mot unionens gemensamma prioriteringar

(23) I planen beskrivs avsikter att genomföra reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna, och för att svara mot EU:s gemensamma prioriteringar. Planen omfattar omkring 40 åtgärder, varav 12 får ekonomiskt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens.

(24) När det gäller den gemensamma prioriteringen om en rättvis grön och digital omställning, inbegripet de klimatmål som fastställs i förordning (EU) 2021/1119, innehåller planen följdriktiga reformer och investeringar. Reformåtgärderna för att begränsa klimatförändringarna (landsspecifika rekommendationer 2019, 2020, 2022 och 2023) inbegriper en höjning av koldioxidskattesatsen och ändringsförslaget till lagen om klimatåtgärder och koldioxidsnål utveckling, som båda ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och den nationella energi- och klimatplanen. Genom lagförslaget fastställs en rättsligt bindande ram, med mål och åtaganden, där klimatneutralitetsmålet för 2050 fastställs på lagstadgad grund, inbegripet antagandet av femårsvisa koldioxidbudgetar och klimathandlingsplaner. Åtgärder avseende vatten och avloppsvatten (landsspecifika rekommendationer 2019, 2020, 2022, 2023 och 2024) avser Irlands tredje förvaltningsplan för avrinningsdistrikt. I planen beskrivs åtgärder för att möjliggöra den digitala omställningen (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2020) i enlighet med den nationella digitala strategin ”Harnessing Digital” och uppnå de digitala mål som återspeglas i den strategiska färdplanen för det digitala decenniet. Detta inbegriper investeringar i digital kompetens (vissa ingår i återhämtnings- och resiliensplanen), tillgång till och användning av digitala offentliga tjänster (vissa ingår i återhämtnings- och resiliensplanen), särskilt genom bidrag och stöd till små och medelstora företag, stöd till företag för deras digitalisering (vissa ingår i återhämtnings- och resiliensplanen), cybersäkerhet genom ökade resurser för det nationella cybersäkerhetscentrumet och konnektivitet genom genomförandet av en nationell bredbandsplan med målet att alla irländska hushåll och företag ska täckas av gigabitnätet senast 2028 och att alla befolkade områden som ha 5G-täckning senast 2030.

(25) När det gäller den gemensamma prioriteringen om social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter, innehåller planen åtgärder för att öka utbudet av subventionerade bostäder och bostäder till överkomlig kostnad (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2020) genom genomförandet av planen för bostäder för alla (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen) och planeringsreformen. Åtgärder till stöd för företagsklimatet, särskilt inhemska små och medelstora företag (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2020), omfattar åtgärder som anges i vitboken om företag. Åtgärder till stöd för forskning och innovation (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2020) omfattar inrättandet av en ny konkurrenskraftig byrå för finansiering av forskning och innovation, förstärkning av tekniska universitet (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen samt i Eruf-programmen) och andra investeringar som offentliggjorts i Impact 2030-strategin. I linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter innehåller planen också en rad initiativ om lika möjligheter och tillträde till arbetsmarknaden. Åtgärder för kompetens (landsspecifika rekommendationer 2020 och 2023) omfattar inrättandet av ett nytt nationellt kompetensråd, frigörande av medel från den nationella utbildningsfonden, ökade nuvarande investeringar och kapitalinvesteringar (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen), utveckling av en enda nationell praktikplatsmodell och reformer inom sektorn för högre utbildning. I planen görs hänvisningar till den ram genom vilken Irland avser att ytterligare underlätta sitt nuvarande väsentliga tillhandahållande av kompetenshöjning, särskilt för utsatta grupper och personer som bor i hushåll med låg arbetsintensitet (landsspecifik rekommendation 2019). I planen beskrivs en rad initiativ för rättvisa arbetsvillkor, bl. a. införandet av nationella levnadslöner på 60 % av mediantimlönen senast i januari 2026. I planen beskrivs också initiativ för socialt skydd och social delaktighet, inklusive investeringar i aktivering på arbetsmarknaden (landsspecifik rekommendation 2019) som riktar sig till utsatta grupper i enlighet med strategin ”vägar till arbete” (Pathways to Work). Detta kompletteras av reformer inom barnomsorgen (landsspecifika rekommendationer 2019), som omfattar universella och inkomstrelaterade subventioner inom ramen för det nationella systemet för barnomsorg och åtaganden om fattigdomsminskning enligt färdplanen för social delaktighet. När det gäller prioriterade kohorter som nämns inom ramen för den europeiska planeringsterminen hänvisar planen till den nationella strategin för funktionsnedsättning och den andra nationella strategin för integrering av resandefolk och romer.

(26) När det gäller den gemensamma prioriteringen om energitrygghet innehåller planen åtgärder som syftar till att minska det totala beroendet av fossila bränslen, särskilt genom investeringar i havsbaserad förnybar energi (landsspecifika rekommendationer 2022 och 2023) (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen) och anslutningsdon för anslutning till nätet (landsspecifika rekommendationer 2022, 2023 och 2024) med Nordirland och Frankrike. Åtgärder för att stärka energisystemets resiliens omfattar finansiering för fattigare hushåll för att förbättra privata byggnaders energiprestanda (landsspecifika rekommendationer 2022, 2023 och 2024) (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen samt i Eruf-programmen) samt åtgärder för energilagring och efterfrågeflexibilitet (landsspecifika rekommendationer 2022, 2023 och 2024) som ingår i strategin för energitrygghet i Irland.

(27) När det gäller den gemensamma prioriteringen om försvarsförmågor innehåller planen inga åtgärder.

(28) Dessutom innehåller planen politiska åtgärder som ska stödja den långsiktiga finanspolitiska hållbarheten. De åtgärder för hälso- och sjukvårdssystemets kostnadseffektivitet och tillgänglighet (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2024) som beskrivs i den strategiska ramen för digital hälsa omfattar 48 strategiska initiativ om lösningar för digital hälsa, inrättande av en oberoende kommission för äldrevård, inrättande av fyra nya elektiva sjukhus, förbättrad primärvård och öppen hälso- och sjukvård samt omstrukturering av hälsovårdsmyndigheten inom ramen för Sláintecare-reformen (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen). Åtgärder för att förbättra pensionssystemets hållbarhet (landsspecifika rekommendationer 2019, 2022 och 2023) omfattar införandet av lönerelaterade sociala förmåner, ett system för automatisk anslutning av utvalda anställda i pensionssystemet, inrättandet av två långsiktiga sparformer (Future Ireland Fund och fonden för infrastruktur, klimat och natur) samt en överenskommen färdplan för höjningar av de sociala avgifterna. I planen anges att Irland kommer att fortsätta att ta itu med aggressiv skatteplanering (landsspecifika rekommendationer 2019 och 2020) genom att genomföra sin färdplan för bolagsskatt (vissa åtgärder ingår i återhämtnings- och resiliensplanen).

(29) Planen innehåller information om förenlighet och, i tillämpliga fall, komplementaritet med de sammanhållningspolitiska fonderna och med Irlands återhämtnings- och resiliensplan. Planen innehåller information om storleken på och målen för de olika sammanhållningspolitiska fonderna. Planen innehåller en tabell över vilka strukturreformer och investeringsprioriteringar som delvis kommer att hanteras genom åtgärder som ingår i Irlands återhämtnings- och resiliensplan och/eller sammanhållningspolitiska fonder.

(30) Planen syftar till att bidra till att tillgodose Irlands behov av offentliga investeringar när det gäller EU:s gemensamma prioriteringar. När det gäller den gemensamma prioriteringen om en rättvis grön och digital omställning ger planen en allmän översikt över pågående investeringar för att minska utsläppen av växthusgaser, förbättra förvaltningen av vatten och avloppsvatten och stödja den digitala omställningen. När det gäller den gemensamma prioriteringen om social och ekonomisk resiliens ger planen en allmän översikt över pågående investeringar som rör stöd till företag, forskning och innovation, kompetens, aktivering på arbetsmarknaden, barnomsorg och bostäder. När det gäller den gemensamma prioriteringen om energitrygghet ger planen en allmän översikt över investeringar som rör energirenovering, havsbaserad förnybar energi och anslutningsdon för anslutning till nätet.

Slutsats av kommissionens bedömning

(31) Kommissionen anser sammantaget att Irlands plan uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

(32) I enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2024/1263 bör rådet rekommendera Irland den nettoutgiftsbana som anges i planen.

RÅDETS ÖVERGRIPANDE SLUTSATS

(33) Rådet välkomnar Irlands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och anser att ett fullständigt genomförande av denna skulle bidra till att säkerställa sunda offentliga finanser och stödja en hållbar offentlig skuldsättning samt en hållbar och inkluderande tillväxt.

(34) Rådet noterar kommissionens bedömning av planen. Rådet uppmanar dock kommissionen att lägga fram sin bedömning av framtida planer i ett annat dokument än kommissionens rekommendationer till rådets rekommendationer.

(35) Rådet noterar kommissionens bedömning av nettoutgiftsbanan och de huvudsakliga makroekonomiska antagandena i planen samt konsekvenserna av planens nettoutgiftsbana för det offentliga underskottet och den offentliga skulden. Rådet noterar kommissionens bedömning att de makroekonomiska och offentligfinansiella antagandena i vissa fall skiljer sig från kommissionens antaganden, bland annat för att ta hänsyn till uppdaterade makroekonomiska och finanspolitiska uppgifter, men att de på det hela taget är vederbörligen motiverade och väl underbyggda med ekonomiska argument. Rådet noterar den breda finanspolitiska strategin i planen och riskerna för utsikterna, vilka skulle kunna påverka förverkligandet av det makroekonomiska scenariot och de underliggande antagandena och genomförandet av planens nettoutgiftsbana. Rådet noterar särskilt att de irländska myndigheterna föredrar att använda ändrade mått för inhemska analyser av nationalinkomster på grund av de snedvridningar som orsakas av den relativa omfattningen av den multinationella sektorn i Irland. Irlands samlade offentligfinansiella ställning påverkas på liknande vis av potentiella extraordinära bolagsskatteintäkter, som på liknande sätt filtreras ut i stora delar av Irlands inhemska finanspolitiska utvärderingar. Rådet noterar därför inrättandet av två sparformer för att

bygga upp finanspolitiska buffertar. En av dessa kommer att användas för att hantera framtida strukturella utmaningar och en annan kommer att fungera på ett kontracykliskt sätt i händelse av en ekonomisk eller finanspolitisk nedgång och bidra till att uppnå Irlands klimat- och miljömål. Rådet noterar också att geopolitiska risker kan sätta press på försvarsutgifterna.

(36) Rådet förväntar sig att Irland är redo att vid behov anpassa sin finanspolitiska strategi för att säkerställa genomförandet av landets nettoutgiftsbana. Rådet är fast beslutet att noga övervaka den ekonomiska och finanspolitiska utvecklingen, inbegripet den som ligger till grund för planens scenario.

(37) Rådet anser att det är motiverat att i god tid inför nästa budgetövervakningsomgång föra ytterligare diskussioner för att nå en samsyn om de årliga övervakningskonsekvenserna av de kumulativa ökningstakterna för nettoutgifterna.

(38) Rådet noterar kommissionens beskrivning av reform- och investeringsbehoven och reform- och investeringsavsikterna, som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och betonar vikten av att säkerställa att sådana reformer och investeringar genomförs. Rådet kommer på grundval av rapporter från kommissionen att bedöma sådana reformer och investeringar och övervaka genomförandet av dem inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(39) Rådet ser fram emot de årliga lägesrapporterna från Irland som särskilt ska innehålla information om framstegen i genomförandet av den av rådet fastställda nettoutgiftsbanan och genomförandet av mer allmänna reformer och investeringar i samband med den europeiska planeringsterminen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Irland att

1. säkerställa att nettoutgiftsökningen inte överstiger de maximala värden som fastställs i bilaga I till denna rekommendation.

Utfärdad i Bryssel den 21 januari 2025.

På rådets vägnar

A. DOMAŃSKI

Ordförande

BILAGA I

Maximala ökningstakter för nettoutgifter
(årlig och kumulativ ökningstakt, i nominella termer)

Irland

År		2025	2026	2027	2028	2029
Ökningstakter (%)	Årlig	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7
	Kumulativ (*)	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3

(*) Kumulativa ökningstakter beräknas med 2023 som basår. De kumulativa tillväxttakterna används i den årliga övervakningen av efterlevnaden i efterhand på kontrollkontot.